

Тема : А.Чехов „Вишневий сад”— прощання з минулим. Образи Раневської та Лопахіна. Роль ремарок.

Мета : охарактеризувати образи Раневської та Лопахіна, з'ясувати мотиви їхніх вчинків; розкрити роль ремарок у тексті; розвивати вміння давати характеристику на основі їх вчинків.

1. Актуалізація опорних знань.

На попередньому уроці ми говорили про назву п'єси (вишневий – вишневий). У вас на партах є білі квіти та червоні ягоди. На ягодах напишіть імена тих персонажів, які на ваш погляд, бачать у саді – користь, прибуток, вигоду, а на квітах ті імена, для кого сад – це мрія, дитинство, спогад, який розтане у повітрі, як дим, зникне так само, як облетять білі пелюстки.

Прийом „обери позицію”

На дошці ви бачите вишневе дерево. Ви зробили свій вибір, підійдіть до дошки та прикріпіть з однієї сторони квіти, з іншої – ягоди, назвіть при цьому персонажів.

2. Оголошення нової теми, мотивації навчальної діяльності, завдання уроку.

Сьогодні ми поговоримо про героїв твору, які уособлюють відповідно минуле та майбутнє вишневого саду. Як ви думаєте, хто це? (Раневська, Лопахін). У роботі нам допоможуть ремарки (пояснення, поради автора до тексту, щодо поведінки акторів)

Кожному з нас буває важко зробити вибір, зважитись на крок у майбутнє, хоч поруч завжди є поради, та чи слухаємо ми чужої мудрої ради. У подібній ситуації опинилась і чеховська героїня.

- Над яким завданням ми сьогодні працюємо? (Спробуємо зрозуміти мотиви вибору Раневської, з'ясувати роль Лопахіна у долі вишневого саду).

3. Робота з текстом.

- Розкажіть про минуле Раневської.
- Зачитати монолог героїні „ О, мої гріхи...”

Вчитель. У Чехова важливе місце в п'єсах займають ремарки. Зараз ми простежимо за допомогою ремарок, як змінюються рішення героїні та її доля.

Прийом „робота в малих групах”

Завдання для малих груп : 1 гр.—І дія, 2 гр.—І І дія, 3 гр.—І І І дія.

Виписати ті ремарки, що стосуються телеграм із Парижу, простежити як реагує Раневська на кожну з них, як це пов'язано з подіями твору, продажем саду. Підібрати цитати, мотивувати поведінку героїні. Результати вашої роботи будуть занесені до таблиці.

(коли групи працюють, асистент на дошці готує таблицю)

	ремарка	Реакція Раневської	причина
I-дія	„рве телеграму, не читаючи...”	„З Парижем покінчено”	надія на порятунок маєтку
II-дія	„дістає з кишені телеграму... рве телеграму.”	„Отримала сьогодні з Парижу... Просить вибачення, молить повернутися”.	проблема з грошми, бабуса дає мало
III-дія	„виймає хустинку, на підлогу падає телеграма „	„Це з Парижу телеграма, кожен день отримую.”	бабуся дала 15 тис.,тільки на проценти, це не вихід, все втрачено

Кожна група по черзі заповнює таблицю, пояснює хід своїх міркувань.

-- Чому виникає рішення їхати?

Зачитати слова Раневської, дія III—„Якій правді?..” (зверніть увагу на ремарку „плаче”).

-- В чому тепер побачила Раневська сенс свого життя?

Зачитайте слова героїні, дія III —„Це з Парижу телеграма...”

Вчитель. У Раневської плаче душа, всі надії на спокійну старість у рідному домі не справдились, їй залишається одне –повернутися до Парижу, до людини, яка її зрадила, образила. Все це так, але зараз він потребує її допомоги, Любов Андріївна вирішує повернутися.

--Які риси характеру героїні ви побачили у цій ситуації? (учні по одному слову, словосполученню створюють характеристику Раневської).

-- У кого в цей час зовсім інший настрій? Назвіть цей стан людини? (Лопахін, тріумф).

Зачитайте фінал III дії слова Лопахіна „Я купив...”

-- Що відчувається в словах Лопахіна? (задоволення, він хазяїн).

„Хай все по-моєму, як я бажаю...”

-- Чим відрізняється ставлення Раневської та Лопахіна до вишневого саду?

-- Зверніть увагу на останні слова Любові Андріївни перед від'їздом, про що вони свідчать?(бажання побути у рідному домі ще хоч 10, 5, 1 хвилину)

Зачитайте останні пояснення у п'єсі.

5. Висновки. „Вишневий сад” — останній твір А.Чехова. Часто цю п'єсу називають твором – попередженням. Про що попереджують нас герої твору?

Прийом „мікрофон”

Учні від імені героїв одним реченням бажають прийдешнім поколінням вберегтися від можливих помилок (мікрофон у вигляді квітучої квітки, її передають один одному).

Раневська -

Гаєв -

Аня -

Лопахін -

Варя -

6. Домашнє завдання на вибір. Дати письмову відповідь на питання :

- у чому смисл назви п'єси, що він символізує?
- як виникає у творі образ батьківщини?